

Ajuntament de Calaf

Declaració de Calaf com a territori lliure de l'extracció de combustibles fòssils i radioactius

Antecedents:

La conca lignitífera de Calaf ha estat explotada durant 150 anys, des de 1844 fins a 1994. El ritme de producció no ha estat constant al llarg del temps i ha estat condicionat per l'abundància o l'escassetat en el mercat d'altres combustibles, havent estat la producció quasi bé sempre inferior a les 10.000 tones/any. El seu principal ús ha estat proporcionar combustible a les nombroses indústries de la construcció establertes a la comarca. Durant els anys de la postguerra, gràcies a la política econòmica autàrtica, aquesta conca, a l'igual que la majoria de les demés conques espanyoles va viure un període de gran activitat. S'estima que d'aquesta conca s'han extret unes 1.200.000 tones de lignit.

El patrimoni miner que es conserva a la comarca de Calaf és molt escàs. Respecte a les mines subterrànies, la majoria de les galeries estan enfonsades i les seves zones d'abocament de sobreres estan plenament integrades en el paisatge. No ha passat el mateix amb les explotacions a cel obert, les quals han estat objecte d'abandó a causa de la seva baixa rendibilitat i en un cas s'hi ha fet un abocador de residus no especials a causa del seu abandó.

El setembre de 1979 es constituí el comitè antinuclear d'Igualada, que publicà un manifest contra l'explotació de l'urani contingut en els jaciments calafins. En aquest document s'exposava que:

El Govern Espanyol, per decret de 2 de febrer havia confirmat la reserva de 339.660 hectàrees de terreny a la zona 46-Calaf, i que el 7 de juny s'havia constituït a Madrid un consorci que tenia per objecte explotar l'urani de la reserva. Entre d'altres consideracions, aquesta plataforma denunciava que tot " el procés d'obtenció d'energia nuclear és altament contaminant i perillós per la salut dels ciutadans", i advertia que les regions on s'explotaven jaciments d'urani "tenen una radioactivitat natural, produïda per la pròpia essència del mineral. L'explotació de les mines, en galeries o a cel obert, provoca:

- a) Un augment considerable de la radioactivitat
- b) l'emissió de núvols de pols radioactiva que s'estén per l'atmosfera

Ajuntament de Calaf

- c) el despreniment de gasos radioactius, com el radó 222, i es dilueix en les aigües de la zona, en repercussions evidents sobre la cadena alimentària
- i posava de manifest que l'extracció de l'urani provocaria la total destrucció del paisatge i la natura, atès que es trobava en una proporció de 300 grams per tona de terra remoguda i això havia de comportar el moviment d'enormes quantitats de terra.

L'any 1981 degut a la explotació de lignits a cel obert, la pressió de la opinió pública ja va obligar als alcaldes de la mancomunitat de la municipis de l'Alta Anoia-Segarra i d'altres que els afectava directament la contaminació d'aigües (Aguilar de Segarra, Calaf, Calonge de Segarra, Castellfollit de Riubregós, Els Prats de Rei, La Molsosa, Pinós, Pujalt, Sant Guim de Freixenet, Sant Martí de Sesgueioles, Sant Pere Sallavinera, Torà, Veciana i per afectació Copons i Sta. Margarida de Montbui) a acordar la suspensió de la concessió de noves llicències d'explotació de mines, decisió condicionada a efectuar indagacions sobre els efectes contaminants d'aquestes activitats...

Exposició de motius:

Amb data de 27 de març de 2013 al registre general de l'Ajuntament de Calaf es va fer un assentament amb número 569 d'un document provinent de la Direcció General de Qualitat Ambiental, que pertany al Departament de Territori i Sostenibilitat. En aquest document s'informava que havien sol·licitat permisos d'investigació per fer prospeccions en recerca de Carbó i Urani i es donava un termini de 10 dies per donar resposta

Amb data 4 d'abril de 2013 es va celebrar un ple extraordinari de la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària Segarrenca al que es va convidar també, per estar directament afectats, als ajuntaments de La Molsosa i Veciana.

En la celebració d'aquest ple tots els municipis varen expressar per unanimitat el seu rebuig frontal a qualsevol prospecció d'aquest tipus per entendre que posa en risc, la salut de la població afectada, els aqüífers i alhora perjudica molt greument la base de la nostra economia. En aquest sentit els municipis varen acordar presentar al·legacions a la sol·licitud en que es fes visible el seu posicionament, demanar una ampliació del termini de resposta i la tramesa amb caràcter preventiu d'un informe previ elaborat pels SSTT de l'àrea de

Ajuntament de Calaf

Territori de l'Ajuntament de Calaf, del que s'adjunta còpia al present document.

D'altra banda, tot i no afectar directament el nostre terme municipal, aquest ajuntament té constància de la inquietud dels municipis veïns i de bona part de la població per la tramitació de diversos permisos per a la extracció d'hidrocarburs mitjançant la tècnica de fractura hidràulica, coneguda també amb el nom de "fracking"

Atesa l'alarma generada per el que hem explicat es va acordar de sol·licitar una reunió d'urgència, -que s'ha concretat el dia d'avui-, amb la Direcció General de Qualitat Ambiental per posar de manifest la posició unànime dels municipis i alhora mantenir un intercanvi d'opinions amb els responsables de la Generalitat.

I és per tot el que hem exposat que es proposa l'adopció dels següents acords:

1. Declarar el terme municipal de Calaf territori lliure d'extracció de combustibles fòssils i/ó radioactius per qualsevol mètode com la explotació a cel obert, per fractura hidràulica "fracking" ó d'altres que suposin qualsevol mena de risc per a les persones i/ó el territori.
2. Manifestar el malestar i preocupació per la tramitació de diferents expedients referents a l'extracció de dits combustibles demanant alhora que siguin arxivats.
3. Informar a tots els municipis que estiguin o puguin estar en el futur afectats per aquesta problemàtica
4. Instar a la Generalitat de Catalunya, per tal que el Departament d'Empresa i Ocupació no autoritzi cap projectes d'investigació o explotació de dits combustibles
5. Instar a la Generalitat de Catalunya a que declari tot el territori de Catalunya zona lliure de l'extracció de combustibles fòssils i radioactius
6. Instar al Govern d'Espanya a que, com han fet França o el Regne Unit, prohibeixi la utilització del fracking.
7. Comunicar aquest acord a:
 - Govern d'Espanya.
 - Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç
 - Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i marí

Ajuntament de Calaf

- Govern de la Generalitat de Catalunya
- Conselleria d'Empresa i Ocupació
- Direcció General d'Energia, Mines i Seguretat Industrial
- Conselleria de Territori i Sostenibilitat
- Diputacions de Barcelona, Lleida, Girona i Tarragona
- Tots els Consells Comarcals de Catalunya
- Municipis integrants de la MIVS
- Municipis veïns
- Federació Espanyola de Municipis i Províncies
- Federació Catalana de Municipis